

Iemand die slaapt is knap literair luistertoneel, maar bezwijkt bijkans onder de eigen ernst (drie sterren)

Voor liefhebbers zal dat een traktatie zijn, maar voor anderen een uitdaging.

Van HERIEN WENSINK

Iemand die slaapt; theater
 Door: Bog
 19/12, Toneelschuur, Haarlem.
 Tournee t/m 26/2.

Het fijne Vlaams-Nederlandse theatercollectief Bog geeft met Iemand die slaapt de boekbewerking een verrassende nieuwe impuls. Maar die vraagt wel een hoge mate van toewijding van de toeschouwer. Dit is het type boekbewerking waarbij het helpt als je het boek ook hebt gelezen – wat helaas bij deze recensent niet het geval was. Wie het boek kent (Een man die slaapt (1967) van George Perec) kan waarschijnlijk beter waarderen hoe inventief deze theatrale mutatie is – Bog herschreef vrijwel elke zin en bleef toch in de geest van het origineel.

Anderzijds moet een voorstelling natuurlijk ook op zichzelf kunnen staan. Iemand die slaapt zal een traktatie zijn voor liefhebbers, maar voor anderen een uitdaging. Een aangename uitdaging, dat wel.

In zijn boek beschrijft Perec een hoofdpersoon (in de jij-vorm) die besluit niet langer deel te nemen aan het dagelijkse leven. Het is een filosofische oefening in afzondering, onthechting, onmenselijking misschien.

Bog verdeelde de monoloog over vier sprekers, waardoor een uitgekiende polyfone taalpartituur ontstaat. De sprekers versnellen en vertragen, hun stemmen zwellen aan, ze brengen melodie, kleur en ritme in de tekst. Vervolgens komt het voor de toeschouwer aan op luisteren, goed luisteren, en je laten meevoeren door de bezwerende zinnen op die muzikale cadans. Op cruciale momenten wordt de tekst even opgetild door de drumsolo's van slagwerker Nina de Jong. De vorm is vintage Bog, maar persoonlijk geef ik de voorkeur aan hun eigen licht filosofische, tastende, en vooral: geestige teksten. Dit knappe literaire luistertoneel bezwijkt bijkans onder de eigen ernst.

FOTO JAN RYMENANTS